

VOORWOORD

Het documenteren en bestuderen van partijpolitieke gebeurtenissen blijft interessant en noodzakelijk. Interessant omdat deze gebeurtenissen vaak een spiegel en motor zijn van maatschappelijke processen; noodzakelijk omdat de veelheid aan gegevens en opinies een goed zicht op het functioneren van het politieke bestel kan vertroebelen. In een jaar, waarin bijvoorbeeld vanuit de SGP-gelederen naar voren werd gebracht dat het stemrecht van de vrouw moet worden afgewezen, terwijl een andere partij (CPN) juist de 'feminisering' van de partij bepleitte, was het belang van documentatie en studie van politieke partijen zeer duidelijk. Het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen (DNPP) van de Rijksuniversiteit te Groningen documenteert de activiteiten van politieke partijen, teneinde informatie hierover makkelijker toegankelijk te maken en studie er naar te bevorderen. Dit Jaarboek 1982 doet hiervan verslag.

Het formaat van dit Jaarboek is kleiner dan in voorgaande jaren. Om het Jaarboek handzamer te maken, de hoeveelheid benodigd papier te verkleinen en de portiekosten te drukken is voor deze grootte gekozen.

Allereerst wordt in het Jaarboek 1982 een overzicht gegeven van de in dat jaar door het DNPP ondernomen activiteiten. De jaarlijks terugkerende kroniek van "het partijgebeuren" doet dit voor die van de politieke partijen.

De bijdrage "Het D'66-congres en de besluitvorming" bevat uitgetikte teksten van een opname, gemaakt ten behoeve van het geluidsarchief van het DNPP. Het artikel over de Hervormde (Gereformeerde) Staatspartij kwam tot stand naar aanleiding van een door het DNPP geïnventariseerd archiefje, dat gedeponereerd is op de Universiteitsbibliotheek te Groningen. Eén van de resultaten van een internationaal onderzoek naar het middenkader van politieke partijen, dat door het DNPP wordt ondersteund, is de bijdrage over "Verdeeldheid binnen partijen". Evenals vorig jaar is een artikel opgenomen ter begeleiding van een speciaal documentatieproject van het DNPP, ditmaal over het buitenlands beleid van politieke partijen. Verheugend is dat twee oud-medewerkers van het DNPP, de heren Bank en Thissen, een bijdrage hebben willen leveren in de vorm van besprekingen van enkele belangrijke recent verschenen boeken. De eerste behandelt een

werk van Bakvis over het katholicisme in Nederland, dat steeds de spil van politiek Nederland vormde. De tweede gaat in op de discussie over de verhouding van politieke partijen tot het staatsrecht naar aanleiding van de overzichtswerken van Elzinga en Van den Brink. Tenslotte wordt onder de titel "Partijleden en campagnekosten" een aanvulling gegeven op een artikel over partijfinanciën, dat in het Jaarboek 1981 verscheen. De aanwinstenlijst beoogt behalve een verantwoordings- ook een signaleringsfunctie te vervullen.

Ik hoop dat ook dit Jaarboek een bijdrage kan leveren aan de bestudering van de Nederlandse Politieke Partijen.

Groningen 26 februari 1983

R.A. Koole